Основно училище „Панайот Волов” – Асеновград,
ул. „Захария” №36 , тел: 0331/6-42-90, e-mail: info-1600107@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР : …….

/Стоянка Бикова/

ПРОГРАМА

за

превенция на ранно напускане на училище

Програмата е създадена на основание чл. 263

от Закона за предучилищното и училищното образование, изм. ДВ. бр.69 от 31 Юли 2026г., доп. ДВ. бр.85 от 15 Септември 2026г. и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол № 1/08.10.2026г., съгласувана с Обществен съвет с Протокол№12/09.10.2026г. и утвърдена със заповед №РД-10-60/09.10.2026г. на директора на ОУ „Панайот Волов“

I. ПРЕДМЕТ

Преждевременното напускане на училище е комплексно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социалноикономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.
Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. Приобщаващото образование е гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование; подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ОУ „ Панайот Волов“ - Асеновград за превенция на ранното напускане на образователната система са**:** • Закон за предучилищното и училищното образование; • Наредба за приобщаващото образование.

- Закон за защита от дискриминация;
- Национални, областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане; * Постановление №100.08.06.2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

II. ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИЯТА:

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище Подцели:
1.Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност- намаляване на броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини.
2.Създаване на положителни нагласи към учебния процес – повишаване на успеха на застрашените ученици.
3.Разработване, изпълнение и мониторинг на регионална политика за намаляване на риска от преждевременно напускане на

образователната система чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.
4.Усъвършенстване работата на педагогическите екипи по разработване и изпълнение на свои програми, в резултат на което да намалее броят на децата и учениците в риск от отпадане.
5.Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от училището мерки и дейности за превенция и
намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
В изпълнение целите на програмата се очаква с приноса на всички ангажирани институции да бъдат реализирани следните задачи.

III. ЗАДАЧИ:

1.Повишаване на ефективността от дейността на педагогическия състав за намаляване на отпадането на учениците от училище.
2.Ангажиране на родителите в кариерното ориентиране на тяхното дете – ключов елемент в подхода за превенция на ранното отпадане на децата от училище.
3.Завършване на степен на образование от ученици, застрашени от отпадане в училища.
4.Политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности.
5.Подобрени резултати от обучението, измерени от НВО и регионални оценявания, и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете и ученик, включително на ученици от уязвими етнически общности и на ученици със специални образователни потребности; с хронични заболявания и ученици в риск.
6.Повишен обхват в училището чрез насърчаване на записването и редовното посещаване.
7.Постигане на определените цели и очакваните резултати ще бъде наблюдавано и измерено чрез количествени индикатори към всяка конкретна мярка.
8.Събиране на информация за развитието на всеки ученик в т.нар. личен картон или портфолио на ученик-съхранява се от класния ръководите и следва ученика при смяна на учебното заведение.
9.Създаване на комисия за физическо посещение на адрес за обхват (с участието на социален работник, общински служител и представител на министерството на вътрешните работи).

VI. ДЕЙНОСТИ

Дейност	**Срок**	**Отговорник**	**Забележка**
1. Работа на класните ръководители за превенция на ранно напускане на училище:			
1.1. План на класния ръководител и дейности /проведени разговори по темата за превенция на ранното напускане на училище/.	Септември, 2026 г.	Класни ръководители	

1.2.Ежедневна работа с електронните дневниците на паралелките, за системна регистрация на отсъствията и оценките на учениците и своевременно уведомяване на родителя чрез електронна платформа Школо.бг. Отбелязване на отрицателни и положителни отзиви в електронен дневник	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Класни ръководители, Учители по предмет	
1.3. План на наставник на ученика – индивидуален наставник и отчет на дейността му /домашни посещения и разговори с учениците и родителите и др./.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Координатор и класни ръководители	

1.4. Теми за превенция на напускане на училище в плановете на класните ръководители - за всички паралелки, с цел засилване на грижата в училище за учениците в рискови групи.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Класни ръководители	
2. Провеждане на родителски срещи и индивидуални работни срещи с родителите на ученици в рискови групи. Предоставяне информация или необходими документи на родителите по теми, свързани с кариерното развитие на тяхното дете/ученик, с цел превенция на ранно отпадане на децата от училище. Отразяване на дейността е в електронния дневник.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Координатор и класни ръководители	
3. Индивидуална работа с ученици, застрашени от отпадане и дейности на ръководството на училището съгласно Наредбата за приобщаващо образование на Министъра на образованието и науката - деца в риск, деца с хронични заболявания и деца със специални образователни потребности, даровити деца	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Координатор и класни ръководители	
4. Планове за работа на психолога в училището във връзка с темата за превенция на ранното напускане на училище/допълнителна работа с ученици с проблемно поведение; осъществяване на консултации на ученици и родители, групови тренинги, посещения в учебни часове, домашни посещения/.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Координатор и класни ръководители	

5. Организиране и координиране на здравословна и безопасна училищна среда, чрез взаимодействие с други институции в училищната система и извън нея, с оглед превенция на отпадането на ученици от училище – Държавна агенция за закрила на детето, Център за работа с деца, Център за обществена допълнителна подкрепа, Дирекция „Социално подпомагане“ и др.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Координатор и Училищно ръководство	
6. Дейности в училище, свързани с обгрижването на учениците – осигуряване на безплатни закуски, плодове, обедно хранене, безплатни учебници от 1 до 7 клас, включване в полезни и разнообразни активности и изяви.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Училищно ръководство	
6.1.Роля на Обществения съвет и на родителите – ключов елемент в подхода за превенция на ранното отпадане на децата от училище съгласно Наредбата за приобщаващото образование	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Обществен съвет и ръководство	
6.2. Използване на ресурсите на извънкласни дейности и ИКТ в образованието, електронно четими учебници и учебни помагала, „дигитална раница“	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Педагогически екипи, учители по предмети	
6.3.Ролята на кариерното ориентиране на учениците – фактор при работа с деца, застрашени от отпадане, с оглед бъдещата им успешна реализация.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Педагогически екипи, Психолог, Външни специалисти	
6.4.Участие на училището в други проекти и програми, свързани с превенция на ранното напускане на училище.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Педагогически екипи	
7.Провеждане на тематичен педагогически съвет за споделяне на “добри” педагогически практики и обмен на образователни техники.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Училищно ръководство	
8.Осъществена контролна дейност на директора във връзка с дейностите за намаляване на отпадането на учениците от училище.	Септември, 2026г. – юни, 2027г.	Директор	

V. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ:

1. Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, психолог със застрашените от отпадане ученици /включително по инициатива на родителите/, с оглед приобщаването им към училищния живот.

2. Дейности по осъществяване на гражданско и здравно образование в часа на класа чрез беседи, срещи, интерактивни подходи и др.

3. Екипна работа на учителите по предмети, класните ръководители и учители ЦОУД по класове.

4. Активизиране на ученическото самоуправление. – избор на ученически съвет и включването му в избор на теми и отбелязване на дати от годишния календар, благотворителни кампании.

5. Включване на учениците в проекти на училището, както за допълнително обучение, така и за подобряване на материалната база чрез лично участие.

6. Регулярно провеждане на родителски срещи по традиционен начин в училище или нетрадиционен в неформална обстановка извън училище по предложение на родителски актив.

7. Посещение на класните ръководители в домовете /при възможност/ или провеждане на разговор на учителите и възпитателите с родителите на учениците, които са застрашени от отпадане.

8. Социализиране на децата от различни етнически групи, приобщаването им към училищния живот, включително с помощта на социални партньори и посредници.

9. Осигуряване условия за ресурсно подпомагане на учениците със СОП.

10. Картотекиране на ученици в риск като превенция за задържането им в училище в Училищен регистър на учениците, застрашени от отпадане.

11. Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадането на учениците.

12. Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците.

13. Уведомяване на кметовете по райони с писма за отпадането на ученици .

14. Социализиране на децата от различни етнически групи, приобщаването им към училищния живот, включително с помощта на социални партньори и посредници.

15. Картотекиране на ученици в риск като превенция за задържането им в училище чрез попълване на Карта за оценка на индивидуални потребности.

16. Предприемане на процедура за издаване на наказателни постановления от кмета на общината за родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.

17. Ежемесечно изпращане на уведомителни писма до дирекция "Социално подпомагане" за учениците, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.

18. Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I-IV клас.

19. Организиране на извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси, увеличаване на училищните прояви – спортни турнири, празници и др.

20. Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището.

21. Организиране на "Училище за родители" по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и учениците, индивидуални срещи между родител и учител.

22. Включване на родителските организации за повишаване активността и сътрудничеството с учителите и училищното ръководство.

23. Разчупване на стереотипа на провеждане на родителските срещи, чрез посещения на психолог. / среща - беседа на различни теми по инициатива на психолог, родителски актив на всеки клас, учениците, класните ръководители /.

- Поставяне на ученика в АКТИВНА ПОЗИЦИЯ по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на преподавания материал;
- Превръщането на училището в ПРИЯТНО И ЖЕЛАНО МЯСТО за учениците чрез използване на ИНОВАТИВНИ педагогични методи и форми за предаване, преподаване и научаване на учебни знания и осигуряване на подходяща интерактивна среда; електронно четими учебници и учебни помагала, използване на т.нар. "дигитална раница"
- Извършване на ефективна ДИФЕРЕНЦИРАНА работа с учениците с намалена успеваемост;
- Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането; Провеждане на анкета с тези ученици за установяване на проблема - отговаря психолог;
- Подготовка на учениците за продължаване на образованието - ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ на учениците, завършващи основно образование, съобразно техните интереси и възможности;
- Осигуряване на професионално консултиране и ориентиране чрез привличане на ЦПО;
- Привеждане ДИСЦИПЛИНАТА на учениците в съответствие с новите обществени реалности.
- Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес. Осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация у учениците чрез ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА, свързана с училищни и извънучилищни мероприятия и дейности;
- Извънкласни дейности за превенция на поведението при деца с риск от отпадане;

• Провеждане на дискусии с ученици по предложените от тях теми, засягащи актуален проблем;

• Възлагане на отговорни индивидуални задачи на учениците, за да се почувстват значими в собствените си очи и в очите на околните, за да се мотивират и успяват.

VI. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ и работа с родителската общност , „Училище за родители“:

• Приобщаването им към общочовешките ценности и подготовката им за пълноценен живот в съвременните обществено-икономически условия;

• Участие на член на родителския актив в Координационния съвет на училището;

• Организиране на Дарителска кампания; благотворителна дейност или друго;

• Утвърждаване на превантивна възпитателна работа в училище с акцент всеки свободен учител да отговаря за отстранените от час ученици.

VII. ИЗВЪНКЛАСНИ И ИЗВЪНУЧИЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ –

 Активно участие на УЧЕНИЧЕСКИЯТ СЪВЕТ:

- участие при планиране дейността на часа на класа;
- лекции в час на класа „Деца помагат на деца“;
- създаване съвместно с класния ръководител условия за личностна изява на всеки ученик;
- организиране на творчески и спортни дейности с общ интерес;
- тясно сътрудничество между училището и семейството при превантивната работа с деца, застрашени от негативни влияния, употреба на никотинови изделия или вейпове (хазарт, секти, наркомания, употреба на алкохол и тютюнопушене).

 Спазване на Координационния механизъм за деца в риск.

• Включване на местните власти и социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм;

• Формиране на екипи за разработване на дейностите по превенция от отпадане и залагането им в комплексната ПЛАНИРАЩА И ОТЧЕТНА ДОКУМЕНТАЦИЯ. Провеждане и на редица други дейности, довели в годините до утвърждаването на училището като институция, която работи с грижа за всеки ученик!